

blitást. A
ry Feri.
rajzocska
kül, hogy
válni, —
ell feküd-
: irástól.
ád időről
is talpra
gsz adni
rű volna
ulni, aki
a azt a
zásokban
Malvine.
gó bácsi
Péterke.
és ügyes
őszönöm
levélkéd,
, számot
— Sebesi
van, de
en olyan
ta volna
leveled
ha észre
melyben
asonlók-
ejtényt,
utok, egy

moeskos
tetbe a

Géza 1
ár eddig
itt ősz-
frankos

: Gut-

: Gut-

tatva a

es ada-
ácsi.

m-épület.
ársulat.

KIS LAP

EL AMERIKÁBA! (Lásd a 27. lapon.)

A VITÉZEK TÁRSASÁGA.

— Elbeszélés, képekkel. —

(Folytatás.)

EM akartak a kis Mafra előtt tanácskozni, lementek a padlásról és kísétáltak a mezőre. Csakhogy persze a kis Mafrától nem lehetett egykönnyen szabadulni. Mihamar ott volt a sarkukban.

— No, te kis kullancs, menj csak előre. Nekünk egy kis beszédünk van, majd azután veled is játszunk.

A kicsike előre baktatott, a két jó pajtás pedig törte a fejét.

— Tudod-e, mi lesz a legokosabb? szólt végre Ernő. Holnap reggel még az iskola kezdete előtt bemegyünk az igazgatóhoz és elmondunk neki mindent. Ugy is megtudta... jobb, ha látja, hogy önként mondjuk el.

— Gondolom, hogy jó lesz! Én nem bánom... de hát mit mondjunk?

Ernő nem ért rá a feleletre, mert ebben a pillanatban ijedelmes sikoltozás és segélykiáltás hallatszott.

— Ez Mafra hangja... valami baja esett! szólt Ernő aggódva.

— Talán a cigányok támadták meg... amott az erdő szélén sátoros cigányok tanyáznak, siessünk oda.

Nem mentek messzire, mikor szembe futott a kis leány és utána üldözője: de biz ez nem volt se cigány, se rabló, hanem csak egy mérges pulyka-kakas. Ettől ijedt meg a kis Mafra úgy, hogy meg sem állt hazáig. A két fiu bátran szembeszállt vele.

— Oh, ismerem, ez a szomszéd majoros pulykája, szólt Ernő.

— De az már csak nem járja, hogy ez itt ijesztgesse a kis leányokat, tüzeskedett Gabi. Mi a vitézek társaságából vagyunk, egy hitvány pulykával csak megbirkozunk! Ragadd meg a torkán és dobd át a kerítésen... Ni, amott jön egy másik, azzal majd én bánok el.

De a mérges pulyka-kakasok is vitézek voltak és veszedelmesen toporzékolva szálltak szembe. Gabi minden vitézségről megfeledkezve, úgy elszaladt, hogy egy perc múlva látni sem lehetett, de Ernő hősi módon viaskodott a maga pulyka-kakasával, szerencsésen meg is ragadta a nyakát, mikor egyszerre egy izmos kéz őt ragadta meg — a szomszéd majorosé, ki haragosan kiáltá:

— Hát ez micsoda? Mit bántja az én pulykáimat? Nincs okosabb dolga, nincs tanulni való leczkéje? Megálljon csak, urficskám, lesz rá gondom, hogy az iskolában az igazgató és tanár urak megtudják! Mindjárt holnap bemegyek.

Ernő egy kicsit kedvetlenül tért haza, de otthon hamar elfelejtette a bajt, mert épen ozsonnához ültek. Gabi is velök ozsonnált, mert a néni szerette az ügyes, derék ifjut, ki legjobb pajtása volt Ernőnek s ezért mindennapos vendége is. Ernő és Mafra úgy voltak a nénikénél, mint az édes mamájoknál, mert az igazi mamájok már nem élt; ezért bizta atyjok a jó néni gondjaira őket. Atyjoknak gyakran kellett irniok s most is mondá a néni:

— Ernő, ird meg a leveledet... az enyém már készen van. Gabi majd beadja a postára.

Ernő meg is írta, aztán odaadták Gabinak, kit Ernő elkisért egy darabig, s ezalatt így szólt:

— Megírtam apácskának, hogy vitézi társaságot alapítottunk s hogy én vagyok a kapitánya... tudom, szeretni fogja... mert ő is vitéz... hanem a pulyka-kakasokról nem írtam... ugy-e, az nem szükséges?

— Persze hogy nem. De az igazgató... ha az megtudja!

— Megint csak én kerülök bajba, sohajtá Ernő. Csak engem látott az a goromba majoros... én mindig olyan szerencsétlen vagyok, hogy rajta vesztek!

— Most már nincs más hátra, mint hogy holnap mi legyünk az elsők az igazgató urnál, mielőtt mástól hallja. Vigyázz, el ne késsél!

Nem is késett el Ernő. Másnap reggel még a kávéját is jórészt ott hagyta, csakhogy idején ott legyen az iskolában és beszélhessen az igazgatóval, mielőtt a lezckére köllene menni.

Mikor odaért a nagy épületbe, egy kicsit dobogott a szive és habozott, tegye-e, ne tegye-e? De ha már egyszer megindult, hát csak ment előre, végig a hosszú folyosón, mignem oda ért az ajtóhoz, melyre nagy ércztáblán föl volt jegyezve e szó: »Igazgató.« Ernőfélénken kopogtatott, benyitott s ott látta az íróasztal előtt az igazgató tiszteletre méltó ősz alakját, azzal a komoly és mégis nyájas, barátságos tekintettel.

Nem is gondolkodott Ernő sokáig, hanem egyszerre kimondta:

— Igazgató ur... kérem... már megint bajba keveredtem!

Az igazgató levette a szemüvegét és végig nézett az előtte álló fiun, ki nagy zavarában azt sem tudta, melyik lábára álljon. Aztán csöndes, nyugodt hangon így szólt az igazgató:

— Legelőször is, kedves fiam, ne állj itt olyan halálos ijedelemmel. Bizonyosan valami pajkos csínyt követtél el. Ez nem nagy ujság. Azért még nem vágjuk le a fejedet?

Ez kissé megnyugtatta Ernőt, bárha a fejét maga sem féltette.

— No's, halljuk, miféle bajba keveredtél már megint?

Persze, ha ezt olyan könnyű lett volna elmondani. Ernő, ha kissé kevésbé szepegett is már, mint beléptekor, de még mindig nagyon meg volt zavarodva s nem tudta, hol kezdje. Hanem végre is meg kellett kezdeni.

— Hát... hát kérem, megalakítottuk a vitézek társaságát s én vagyok a kapitány... aztán a tanár ur az ajtónál volt és az asztal felfordult... nem tudott bejönni... azaz, hogy a tanár ur... igen is... és csak engem magamat talált s akkor én... én... igen... igen illetlenül feleltem... és aztán a pulykát nem akartam ám megfojtani... csak a hugocskám ijedt meg... aztán a majoros oda jött... és... és... igenis, két pulyka volt.

Idáig hebegett Ernő nagy keservesen, midőn fölpillantva látta, hogy az igazgató jóízűen nevet.

— Kedves fiam, hagyjuk csak egyelőre a két pulykát ott a majorosnál és hozzuk tisztába az első bajt: azt, hogy a tanárral szemben mikép viselted magadat?

És ez utóbbi szavaknál az igazgató megint olyan komoly lett, hogy szegény Ernőnek szinte a lélekzete is elállt. Kívált mikor még ezt hallá:

— Én már hallottam a dologról és mondhatom, elszomorodtam a viseleteden. Te bizonyosan azt hitted, hogy valami nagy hőstettet vittél véghez, mikor szembe szálltál a tanároddal. Pedig ez nagyobb hiba volt, mint az, hogy az ajtót becsuktatok. Ámde ha már bajba keveredtél, igyekezned kellett volna, hogy szépen ki is vergődjél belőle.

— Kérem, nem lehetett... én mindig olyan szerencsétlen vagyok, hogy rajta vesztek! sohajta Ernő.

— Az nagyon jól van úgy, szeretem, ha rajta vesztesz. De úgy látom, nem értetted, amit mondtam. A bajból szépen kivergődni csak egy módon lehet, még pedig úgy, hogy aki hibás, megvallja őszintén s megfogadja, hogy többé nem követ el olyasmit, aztán meg is tartja ígéretét. Az ilyenre aztán rámondják: ez derék kis vitéz.

A »vitéz« szó nagyon megragadta Ernő figyelmét.

— Oh, én úgy szeretnék vitéz lenni... de nem tudom, mikép fogjak hozzá.

— Most úgy kell hozzá fognod, hogy bemégy a tanár urhoz és szépen bocsánatot kérsz tőle, megvallod a hibádat és azt, hogy beláttad, milyen csuf dolog vele illetlen hangon beszélni. Mert csak a durva, nevetlen ember beszél úgy, azt gondolva, hogy ez valami nagy bátorság; pedig az csak csuf nevetlenség. Menj szaporán, hozd rendbe a dolgot és aztán jőjj vissza.

Ernő sarkon fordult s épen kinyitotta az ajtót, mikor kívülről is nyitni akarta valaki; de Ernő hirtelen fölrántván az ajtót, az a valaki egyensúlyt veszelve, végig terült a földön. Ernő nagy siettében csak úgy félig-meddig látta, hogy ez a pórul járt valaki nem más, mint Gabi, aki bizonyosan szintén a tegnapi história miatt jött jelentkezni. De most Ernő nem törődött vele, hanem sietett a tanterembe.

A tanár ott ült az emelvényen a végzetes asztal mellett... a terem közepén még ott volt a szörnyű tintafolt, a padokban pedig néhány fiu ült, afféle rosz tanulók, kiket a tanár korábban rendelt be, hogy az ő szemei előtt tanulják meg a leczkét. Ennek láttára Ernő meghökken... csak most jutott eszébe, hogy a sokféle vitézkedés fölött egészen elfelejtette megtanulni a leczkét. Tessék! Itt az újabb baj... ha a tanár kikérdezi, kész a veszedelem. Még ki sem mászott az egyikből, már belekerül a másikba.

De most már ezen nem törhette a fejét, már legalább az egyik bajt rendbe kell hozni. Elszántan oda lépett a tanár elé és megvallva hibáját, bocsánatot kért. A tanár komolyan mondá:

— No, ezzel félig-meddig jóvá tetted a hibádat. Hanem büntetés nélkül nem maradhat a dolog. Amoda a táblára már följegyeztem egy számadást, — iskola után itt maradsz és azt el fogod kérszíteni.

Ernő a táblára nézett és majd holtra ijedt, olyan rengeteg sok szám volt oda fölírva. Kissé busan tért vissza az igazgató szobájába, hol Gabi zavartan állt az ablakban.

— No's, mit végeztél? kérdezte az igazgató.

— Elvégeztem, bocsánatot kértem.

— Nagyon helyes, így tesz a jó diák. És a tanár megbocsátott, ugy-e?

— Meg... azaz, hogy egy rettentő számtani feladványt rótt rám büntetésül.

— Az is helyes, a hibáért meg kell lakolni. És most figyeljtek, fiam... jöjjetek is ide, Gábor. Nagyon szeretem, hogy

...LAKOMÁZOTT A CZIGÁNYOKKAL. (Lásd a 25. lapon.)

ide jöttetek önkéntes vallomásra; ebből látom, hogy nem vagytok épen rossz fiúk. Én már különben is tudtam az egészet, azt is tudom, hogy ti valami vitézi társaságon törtétek a fejeteket. De tudjátok-e,

mi a legnagyobb vitézség, amit ti elkövethettek?

Ezt már csakugyan szerette volna tudni Ernő is, Gabi is. Meg is hallották mindjárt.

— A legnagyobb vitézség, hogy mindenki mindig teljesítse a kötelességét. A katona kötelessége, hogy a csatában félelem nélkül harcoljon; a tanáré, hogy ne veszítse el türelmét a sok rakoncátlan gyermek közt, — a tanulóé pedig az, hogy engedelmeskedjék és kövesse pontosan szülei, tanárai szavát, és ha mégis hibázott, legyen őszinte és igyekezzék jóvátenni hibáját. De most esengetnek... kezdődik a lecke-óra. Én veletek megyek az osztályba és számon kérem a vitézi társaság többi tagjait is.

— Oh... azt fogják hinni, hogy mi árultuk el őket!

— Ne féljete, tudok én már mindent, tudom, hogy ti ketten voltatok ott, meg Rudi, Béla és a két Kovács testvér.

Az osztályban már mind együtt voltatok. Az igazgató így szólt:

— Álljon fel mindenki, a ki tegnap itt volt, mikor a tanár ur zörgetett.

Ernő, Gabi és Rudi álltak fel. A többi három ülve maradt, gondolva, hogy róluk nem tud az igazgató semmit. De ebben nagyot csalódtak.

— Ti hárman főálltatok s ezzel megvallottátok hibátokat, tehát meg is bocsátom; szólt az igazgató. Ti derék és bátor fiúk vagytok. De a többi három ravaszkodik, titokban akar lappangani. Ezek lakolni fognak.

És egyenként kiszólítva őket, szigorú büntetést mért rájuk, aztán távozott.

Gabi, ki Ernő mellett ült, sugva mondá:

— Ezek csakugyan gyáva ficzkók. Ugy-e, kizárjuk őket a vitézek társaságából?

— De ki ám! felelé Ernő. Hanem Rudit is kizárjuk, ő árult el mindnyájunkat, Rudi is gyáva ficzkó.

Rudi épen a hátuk mögött ült és mindent hallott. Nagy haraggal sugta:

— Mit, te engem gyávának mersz nevezni? No megállj, csak kimenjünk az iskolából, majd megmutatom én, gyáva vagyok-e! Ha csak te el nem futsz a birkozás elől.

— Nagyon sajnálom, de most nem fogok szolgálhatni, mert a lecke után itt kell maradnom és azt a nagy számtani feladványt végeznem.

A tanár hallott valami sugdosást és szigoruan mondá:

— Csönd legyen! Ha még egyszer sugdosáson kaplak rajta, Ernő ide állsz ki a tábla mellé az egész lecke idejére.

Ernő hallgatott is, mint a hal, de az a nyughatatlan Gabi, az ő jó barátja, nem tudott megbékülni az áruló Rudival és halk hangon folyvást pörölt.

— Ugyan hallgass már, Gabi! sugta Ernő.

Szerencsétlenségre a tanár épen akkor tekintett oda, mikor Ernő ezt sugta.

— Csak most intettek és már engedetlen vagy! mondá. Állj ki ide a tábla mellé és ezért az újabb engedetlenségért újabb büntetést is kapsz. Hozd ide a könyveidet, kapsz majd egy kis külön leckét a latinból.

Ernő egészen elbusultan ment oda. Már csak rajta kell vesztenie, még mikor nem is hibás. Könyves táskáját oda nyújtotta a tanárnak, s ez bele nyult, hogy a latin nyelvtant előkeresse, — de hirtelen szinte ijedten kapta vissza az újat. Aztán

belenézett a táskába és a könyvekkel együtt egy nagy darab vajjas-kenyeret húzott elő. A könyvek pedig tele voltak zsirpecséttel.

— Hát ez micsoda? kérde a tanár boszusan.

Ernő nagyot bámult. De félig-meddig kitalálta.

— Oh Mafra! Ezt bizonyosan az a buksi kis Mafra tette!

Csakugyan a kis Mafra tette. Mivel Ernő mindig oly sokáig maradt oda, a jó kis testvér gondoskodni akart róla, hogy meg ne éhezzék, szerzett egy darab vajjas kenyeret és a könyvek közé dugta. Ernő ezt körülbelől kitalálta és kezdte magyarázni, de a tanár boszusan elhallgattatta, a fiuk pedig mind kaczagtak, mignem a tanár csöndet parancsolt, Ernőre pedig még nehezebb leczkét szabott büntetésül.

Mikor az iskolának vége lett, Ernő még ott maradt és bajlódott a feladványaival. Nagy sokára elkészült és haza mehetett. A kis Mafra messziről kiáltá eléje:

— Ugy-e, ma nem éheztél meg? Megtaláltad a jó vajjas-kenyeret?

— Meg ám! felelé Ernő boszusan. Ugyancsak jó mulatságot szerezte nekem vele: a tanár megbüntetett, a pajtásaim kinevettek. De próbálj csak még egyszer hozzányulni a könyveimhez, majd kikapasz!

És Ernő nagyon haragosan ment szobájába, Mafra pedig egészen elbusulta magát. Hiszen ez rettenetes! Ő jót akart, és Ernőnek baja lett, Ernő haragszik. Mi lesz már most, ha Ernő haragszik? Mert a kis Mafrának ez volt a legborzasztóbb.

Nem is tért meg az Ernő jó kedve egész nap. Csak délután felejtette el boszuságát, mikor épen a nénikénél volt és a kis Mafra sirva szaladt oda jelenteni:

— Nénike, kedves nénike! A pöttyös tyuk meg a nagy kokhinkhinai kakas eltünt! A szakácsné azt mondja, hogy bizonyosan azok a csuf cigányok lopták el!

De már erre a nénike is fölpattant. Mert épen ez a két szárnyas-jószág volt a kedvence az egész baromfi-seregéből.

— Oh ez már mégis borzasztó, mit mivelnek azok a kóbor sehonnaiak! És ha elvitték, akkor már nem is kapom vissza. . . eddig már bizonyosan megölték és megsütötték, megették!

Ernőnek nagyszerű gondolat villant meg az agyában. Hát miért lett ő a vitézek társaságának a kapitánya? Most itt az alkalom, kimutathatja vitézségét, még pedig úgy, hogy hasznot is tehet vele. Hátha azok a cigányok még nem ölték meg a pöttyös tyukot és a kokhinkhinai kakast? Hátha még vissza lehet hódítani a jeles pár baromfit?

Nem is gondolkozott sokáig, hanem eliramodott, egyenesen a cigánytábor felé. El volt rá szánva, hogy beoson az ellenség közé és visszahódítja a zsákmányt. El is jutott mihamar a cigánytanya közelébe. Itt már kissé leszállt a bátorsága és talán bizony még vissza is fordult volna: de már meglátták és egész sereg rajkó fogta körül. Aztán odajött egy öregebb ember is, meg egy öreg asszony, a ki nagy tisztelettel így szólt:

— Jaj de gyönyörű kis urfi! Bizonyosan kártyát akar magának vettetni, és a tenyeréből jövendőt mondatni.

— No persze! Az csupa ostobaság! felelé Ernő.

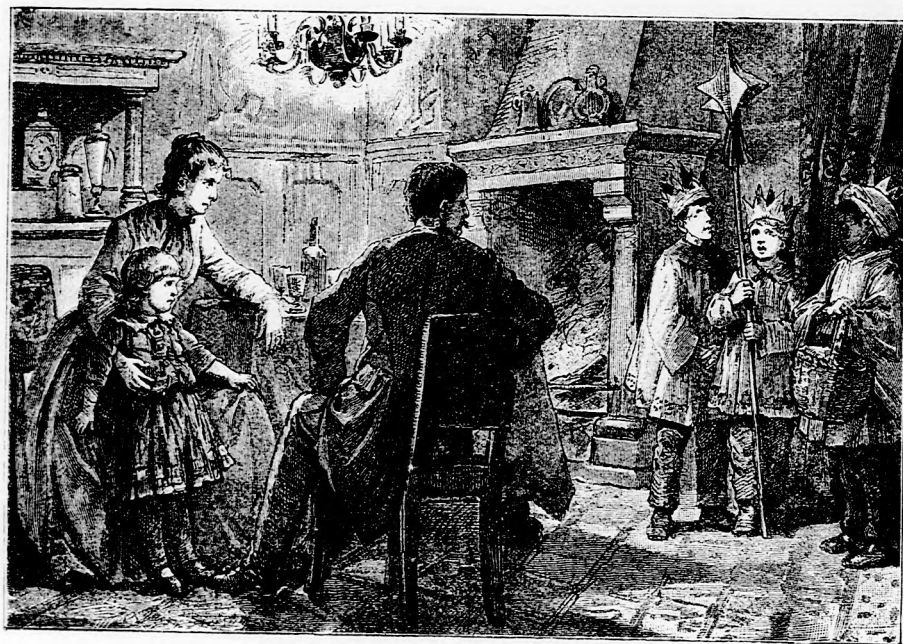
— Hát akkor mit akar itt a mi szegény cigány-tanyánkon? kérdé a cigány.

Ernő meg volt egy kicsit akadva. Ha egyenesen kimondja, mit keres, a markos cigány legalább is jól elveri. De hát nem

csupán vitéznek kell lenni, de okosnak is. Azért hát így szólt:

— Csak kérdezni akarok valamit... nem láttak-e erre valahol egy pöttyös tyukot, meg egy nagy kakast?

— Ahá! Értem! Dehogy nem láttunk! De bizony láttunk. Jőjjön csak velünk oda a tüzhöz, szólt a cigány.

...LÓRIKA ÖRÖMMEL HALLGATTA (Lásd a 30. lapon.)

Karon fogta Ernőt, kinek nem valami nagy kedve volt menni. Vitézség ide, vitézség oda: de nem találta egy csöppet sem mulatságosnak, mikor egész sereg cigány fiu fogta körül.

— Uri vendégünk van, megbecsüljétek! Hol van egy szék? Hozzátok elő! Csak nem fog ez a gyönyörű ifur a földön

ülni, mintha ilyen magunkféle szegény cigány volna?

Keritettek nem ugyan igazi széket, hanem egy nagy fatörzset, és erővel ráültették a vendéget, miközben Ernő szörnyű módon rosszul érezte magát. A cigány-purdék leheveredtek a földre, az öreg cigány pedig odaszólt az asszonyhoz:

— No, ide avval a pörkölt csirkével!
Hadd kóstolja meg az ifur.

— De én nem vagyok éhes, nem akarok enni! szólt Ernő undorodva.

— Dehogy nem! mikor oly szívesen kínáljuk.

Csakhogy e mellett olyan veszedelmesen nézett a cigány, hogy Ernő nem mert többet szólni, hanem engedelmeskedett. Ugy gondolta, hogy most már érti is a gonosz cigányok szándékát. Megfőzték a lopott tyukot és kakast s most őt

TÉLI UT. (Lásd a 26. lapon.)

kényszerítik, hogy egyék belőle. Hát nem borzasztó ez?

Keserves képpel, de csakugyan együtt lakomázott a cigányokkal (Lásd a képet a 21. lapon.) Ugyancsak szerette,

hogy pajtásai közül most senki sem látja. Szép hire futna, miként vitézkedett a cigánytanyán.

Hanem a mint nagy kelletlenül lakomázott, mégis új reménye támadt. A meg-

főzött csirke csontjai nagyon kiesinyek voltak. . ez nem lehet az öreg, sem a nagy kokhinkhiuai kakas. . ezek tehát még ninesenek leölve. Csak meg kellene találni.

Nagy sokára Ernő végre nekibátorodott és azt mondta, hogy most már haza kell mennie. Nem bánták, eresztették és nagyot nevettek utána.

Megindult és fürkészgetve tekintett szét, nem látja-e valahol a pöttös tyukot és a nagy kakast. Egy nagy szekér állt ott, egész kis házikó, a cigányok vándorháza. A mint Ernő ezt megkerülte, a nyitott ajtóból tyuk-kodácsolást és kakas-kukorekolást hallott.

— Ahá, ott vannak! Ott rejtegetik!

(Folytatása következik.)

TÉLI UT.

(Képpel a 25. lapon.)

IDE mellém simulj, édes
Juliskám:

Mert a hó kövér pelyhekben
Hullik ám!

Jól felfogja ernyöm a hó-
Pelyheket;

Köpönyegem, az meg ad jó
Meleget.

Egymás mellett tipegetve
Szaporán

Haza érünk jó apához
Még korán.

A LEGKISEBB AJÁNDÉK.

(Képpel a 29. lapon.)

ZUZMARA csüngött a fákon, a hó ropogott az ember lépte alatt, — amolyan igazi kellemes, csipős hideg téli nap volt. Kedvem kerekedett kisétálni a fehér lepellel borított szép szabad természetbe. Annál jobban fog majd esni a fütött kályha mellett sütkérezni.

Az öreg Örzse néni házikója mellett haladtam el. Az ajtóból épen kilépett egy pár piros pozsgás gyermek, örvendező arccal. Minek örülhettek? Örzse néni nem igen adhatott nekik ajándékot, szegény volt mint a templom egere, most még hozzá beteg is. Hallottam és épen azért küldtem is neki délben betegnek való jóféle ebédet. Annak pedig nem örülhettek a gyermekek, aminek máskor, épen mert a jó öreg Örzse néni beteg volt. Máskor, mikor egészségesen járt-kelt, nagy vígság volt mindig az ő kis udvarán, egész csapat gyermek ülte körül. Mert az egész faluban senki sem tudott annyi és olyan gyönyörű tündérmeséket, mint Örzse néni. És nagyon szerette a gyermekeket, talán épen mert ő maga egészen magányosan élő, szegény öreg özvegyasszony volt. Mikor a gyermekek bele untak a futkosásba és fárasztó játékba, valamelyik elkiáltotta magát:

— Menjünk Örzse nénihez, majd mesél nekünk valamit.

Elmentek és Örzse néni mesélt nekik. De most, hogy beteg, bizony nem igen lehet rá kedve. Minek örült hát az a két kis tacskó, a ki most jött tőle? Megkérdeztem és örültem, mikor megtudtam.

— Vittünk Örzse néninek egy kis ajándékot. . . összebeszéltünk mi gyermekek mindnyájan és a kinek mije volt, elvitte a kedves jó Örzse néninek. Mikor ő annyi örömet szerez nekünk. . . most pedig beteg!

— No lám, ez már szép dolog, derék gyermekek vagytok.

Tovább sétáltam, ki a mezőre, egyszerre csak látom, hogy az erdő felől jön a kis Zsuzsika (Lásd a képet 29. lapon.) a hátán nagy csomó száraz gallyal. Ismerem Zsuzsikát is, anyja igen szegény, de jóra való asszony volt.

— Ej Zsuzsika, hát te magad jársz az erdőbe száraz gallyat gyűjteni? Hiszen van egy izmos nagy fiu bátyád, az inkább végezhetné.

— Nem, kérem alásan, ezt magam akartam végezni.

— Nagyon kifogytatok a tüzevalóból? Lusta a Jóska bátyád, ugy-e?

— Oh dehogy... ezt nem haza viszem.

— Hát hová?

— Azt nem mondom meg.

És odább sietett. Nem csodáltam hogy sietett, mert bizony vékonykán volt öltözve és jókora terhet cipelt a hátán. De hát hová viszi? Már csak azért is megtudom. Utána mentem, — hát Örzse nénihez ment. Oda is bementem és akkor értem be, mikor a szegény öreg asszony megölelte a kis leánykát és így szólt:

— Amit te hoztál, az nekem a legkedvesebb és legtöbbet ér. A többiek is jó gyermekek, hoztak tejet, vaját, kenyeret, kalácsot, mindenki azt, amiből fölöslege volt. De te fáradtál, fáztál, dideregtél és áldozattal szerezted meg, amit hoztál és szerető szived kitalálta, amire a többi nem is gondolt, hogy a szegény Örzse néni megfázik a nagy hidegben, ha nincs mivel fűtenie. Most mindjárt rakunk jó tüzet és a lobogó lángnál mondok neked külön egy szép mesét.

Ekkor vettek észre engem s a kis Zsuzsika szinte zavartan pirult el.

— Ne rösteld, amit tettél, mondtam neki. Te azt hitted, hogy a te ajándékos volt a legcsekélyebb, de Örzse néninek igaza volt, a tied a legbecsesebb, mert a legmelegebb szeretetből eredett.

EL AMERIKÁBA!

(Képpel a czimlapon.)

MESSZE nagy Amerikába
El kell indulnunk korán;
Árboczon leng a vitorla,
Fel hajóra szaporán!

Hogy a szél jobban dagassza
Vitorlánkat — híjja sok! —
Itten egy és ottan is egy
Ablakot kinyissatok!

Lapda-ütő evezővel
A kormányosunk Laczi,
És a fontos parancsokat
Majd én fogom osztani!

Az „Ebédő“ nagy tengerén
Indul meg „Asztal“ hajónk —
S még ma, ha az idő kedvez,
Elérhetjük a „Szalónt“.

Mentő ladik uszik velünk;
Ez Jolánnak van kezén —
Abban fekszik Fa Jankó ur,
Tengeri-beteg szegény!

Berezi, Margit: ketten vagytok
A kis hajós-inasok:
Ha a partot meglátjátok,
Harsányan kiáltstok!

Mert, ha nem csal tudományom
(Hisz naponként érik a' —)
A kis folyosótul balra
Fekszik nagy Amerika!

BIZTATÁS.

LÁM Andorka, Andorka!
 Ugy-é mama megmondta:
 Makacsságod rosztira vezet —
 Mért is voltál goromba!

Üzonnádtól elesel:
 Mézes diót nem eszel,
 S ha mamát nem kérleled meg,
 Még bezárva is leszel.

Mamánkat, az áldottat,
 Hogy megszorítottad!
 Lám a szemed már is nedves...
 Addsza kezedet, no add!

Gyere Bandi, gyere hát!
 Híz üsmered a mamát —
 Ha igazán bünbánó vagy:
 Megölel és megbocsát.

A SZENT HÁROM-KIRÁLYOK
KALANDJA.

(Képpel a 28. lapon)

Sok örömet hoz Karácsony, Ujév,
 Három-királyok napja nagyoknak
 és kicsinyeknek. A boldogok vigad-
 nak és örömeikből a jószívűek juttatnak a
 szegényeknek. Csakhogy ezt meg is kell
 érdemelni, ami nem mindig könnyű.

De amott az erdőszéli falucskában
 az a három szegény kis fiu, Jani, Palkó
 és Matyika, el volt tökélve, hogy nem rös-
 telli a fáradságot. Jani volt a főrendező,
 és már jó előre hozzá látott a készülö-
 déshez.

— Meglásd, Palkó, ez idén is jól
 járunk, mint három-királyok... és gon-
 doltam ám valami nagyon jót... nem-
 csak a falut járjuk be, hanem elme-
 gyünk a kövári kastélyba is, amoda az
 erdőn túl. Most otthon van az uraság.

— De akkor nagyon jól el kell ám
 készülnünk, hogy jól tudjuk az éneket és
 mondókáinkat. Félek a kis Matyikától.

— Az ám, ő még egy kicsit ügyet-
 len; de ha már megígértük neki, hát ő
 legyen a harmadik. Olyan jó fiu és az
 anyja beteg szegény.

Jani és Palkó már többször szere-
 peltek mint három-királyok, jól tudták a
 szokást és tavaly volt épen olyan ügyes
 harmadik pajtásuk, de ez most már nem
 akart velök tartani, azért fogadták be
 harmadiknak Matyikát. Szegény, de jó
 fiuk voltak mind a hárman, Jani pedig
 mint legöregebbik, volt a rendező és mes-
 ter. Gyönyörűséges koronát csinált mind-
 egyiköknek arany papirosból, egy hosszú

botra pedig nagy ezüstpapirosból. A boltos fia, a kivel jó barátságban éltek, adta nekik a csillogó arany- és ezüstpapirost.

Kemény hideg téli nap volt, mikor az ünnep beköszönt. A kis szent háromkirályok felöltözködtek és megkezdték utjokat, házról-házra járva és elzengve az éneket, elmondva a mondókát. Nem is volt ház, a hova hiába kopogtattak volna be. A nagy tarisznya, melyet Jani czipelt, mindinkább megtelt mindenféle jó holmival: volt ott kálacs, kenyér, sonka és más mindenféle, itt-ott pedig néhány krajczárt is adtak az ügyes kis fiuknak. Nem tértek üres kézzel haza.

— Majd megosztozunk szépen, mondá Jani; de most már induljunk a kastélyba.

— De valjon bebocsátanak-e? aggódék Matyika.

— Oh, hogy ne! Van ott egy kedves kis lányka, a kis Lóri kisasszony; én egyszer beszéltem vele, olyan mint egy kis angyal.

— Akkor hát siessünk, mert nem sokára sötét lesz, pedig az erdőn kell keresztül mennünk, szólta Palkó.

— Hm! És... és nem találkozunk farkassal? aggódék tovább Matyika.

A másik két kis király nagyot nevetett, ami fölbátorította Matyikát is. Szük-

séges volt a biztatás, mert jócska darabon kellett gyalogolniuk, még pedig nagy hóban, csipős hidegben. Nehéz feladat volt ez olyan kis fiunak, mint Matyika, de azért nem riadt vissza.

— Szegény jó anyácskám arra számít, hogy viszek haza valami eleséget, meg egy pár krajczárt. Pedig ha eserben hagynám a pajtásaimat, nem volna jussom az osztózáshoz.

Mialatt a három fiu a hóban gázolva törtetett előre az erdőn át, a kővári kastélyban a kis Lórika vidáman játszogatótt. Ő nem tudta, mi a baj, nélkülözés, jó szülei bőven ellátták mindennel, amit csak kívánhatott. Tehették is, mert gazdagok voltak. De a gazdagság nem tette keményvé a szivöket és ha valahol szegényen,

...JÖN A KIS ZSUZSIKA. (Lásd a 27. lapon.)

szüvedőn kellett segíteni, azt is örömmel tették.

Lórika ezt hamar eltanulta szüleitől és épen ezért majdnem könyezett, mikor e szavakkal sietett a szobába:

— Mamácska... kedves apa!... Oh az a csunya Ferencz elkergeti azokat a szegény fiukat... s talán meg is verte őket!

— Miféle fiukat, kedveském?

— A kis szent háromkirályokat.

be akartak jönni énekelni... ugy-é kedves apa, azzal nem tesznek rosztat?

— Már hogy tennének rosztat! Az régi szép szokás. Mindjárt utána nézek.

És a földesur kiment a tornácra. Épen akkor ért oda, mikor Ferencz, az inas, bottal kergette az udvarról kifelé a megszeppent kis három-királyokat. De abba hagyta rögtön, a mint az ur szigoruan megszólalt:

— Mért kergeted ki azokat a fiukat? Hogy mersz az én udvaromon botot emelni szegény gyermekekre?

— Ez csak afféle koldus népség, — felelé az inas hetykén és szeméből gonosz indulat villogott.

— Épen a koldus ne menjen ki soha elége-detlenül házamból. Jőjjetek vissza, gyerekek! Látom, át vagytok fázva, — menjetek be a konyhába s először melegedjétek át, aztán jőjjetek be a szobába, kis leányom hallani akarja a mondókát és éneket.

Matyika, kit pedig a nagy gyaloglás ugyancsak megviselt, még mindig félt a gonosz tekintetű inastól, de a tapasztaltabb Jani mindjárt tudta, hogy most már rendben van a dolguk, ha egyszer az ur van a pártjukon. Betértek a konyhába, az ur pedig szigoru hangon így szólt:

— Ferencz, már sok panaszt hallottam effélék miatt, hogy ok nélkül bántasz szegényeket, kik hozzám jönnek. Ugy látom, gonosz, irigy a lelked, sajnárod az alamizsnát, amit valaki kap. No's, ha még egyszer ilyesmit tapasztalok, elcsaplak.

Ezzel a jó ur bement a szobába, Ferencz pedig vigyorogva nézett utána.

— Elcsap? No, majd meglátjuk.

A kis három-királyok jól fölmelegedtek a konyhában, aztán bevezetették magukat az uraság szobájába. Illedelmesen köszöntek, aztán elzengték énekeket, elmondták mondókájokat s a kis Lórika örömmel hallgatta. (Lásd a képet a 24. lapon.) Szülei is jóakarólag hallgatták, s az apa aztán így szólt:

— Derék gyerekek vagytok, jól betanultátok. Már meghagytam a szakácsnénak, hogy jól tömje meg a tarisznyátokat... és nesze, fogjátok ezt a pár tizeskét. Aztán induljatok haza, fiaim, mert már sötét este van.

Lórika sem akarta engedni, hogy ő csak ugy szép szóval köszönje meg a szép éneket. Volt néhány fényes tizeskéje, azt oda adta a kis három-királyoknak.

Persze, hogy nagyszerűen meg voltak elégedve a kirándulással s Palkó ugyancsak dicsérte Janit a pompás gondolatért. Matyika is örült, de mégis kissé sohajtván mondá:

— Csak már otthon volnánk! Olyan fáradt vagyok... és már sötét van... hogy jutunk keresztül az erdőn!

— Csak ugy, mint jöttünk, biztatják pajtásai.

Hanem biz' az nem ugy lett. Jani hiába bizott magában, hogy ismeri jól a járást, sötét este nem tudott eligazodni, és egyszerre azon vették észre magukat, hogy nem tudják merre járnak. A kis Matyika pedig már alig vánszorgott és közel volt hozzá, hogy sirva fakadjon. De azért csak bolyongtak tovább, mig végre Matyika összerogyott.

— Nem bírok tovább... pihennem kell!

Jani és Palkó jó fiúk voltak s ezért nagyon megijedtek.

— Itt nem maradhatsz sokáig, mert megfagysz! mondá Jani. Tudod mit, Palkó? Mi ketten induljunk odább, de jól megjegyezzük, merre megyünk. Lehetetlen, hogy messze legyen az erdő széle. Amint rátalálunk, visszatérünk és kiviszszük Matyikát.

Elindultak és vagy félórai bolyongás után el is jutottak a jó útra, a hol már biztosan tudták, merre kell haza menniök. Siettek vissza Matyikáért, — de csak hült helyét találták. Hiába kiáltoztak, keresték, — Matyika eltűnt, nélküle kellett hazatérniök, ami ugyancsak elszomorította őket.

Matyikával pedig ezalatt csakugyan történt valami. Amint ott hevert a havas földön és keze lába már szinte dermedni kezdett, egyszerre beszédet hallott. Eleinte azt hitte, hogy pajtásai térnek vissza, de mihamar meggyőződött, hogy nem azok. Pedig az egyik hang ismerős... igen, az a durva inas az, a ki őket ki akarta kergetni a kastélyból. Egy másik emberrel ment és hangosan beszélgettek. Nem sejtették, hogy itt az erdőben valaki hallhatja őket.

— Ne félj semmit, szólt a gonosz Ferencz. Kigondoltam én jól, csak elegen legyünk.

— Czimborá lesz a hány csak kell, szólt a másik. Csak aztán jól magyaruld meg.

— Nagyon egyszerű. Már rég törtem rajta a fejemet, de tovább nem halogatom. Ma már azzal fenyegetett, hogy elcsap... jól van, hát meg sem várom; elmegyek, de egy kis emléket is viszek. Elég, ha négyen

leszünk. Én majd előre haza megyek és úgy teszek, mintha lefeküdtem volna. Ti aztán zörgesetek az ablakomon, én beeresztelek és bemegyünk az uraság szobájába. Ott van a nagy pénzes szekrény, van benne egy pár ezer forintocska. És ha az uracskámnak eszébe jutna ellenállni, hát jól fejbe ütjük, megkötözzük.

— Meg ám! Az asszonyt és a kis leányt is megkötözzük és betömjük a szájukat, hogy ne kiálthassanak. Reggelre pedig kereshetnek. Most csak siessünk a csárdába, még ott találjuk a czimborákat.

Elmentek s Matyika a nagy hideg daczára úgy érezte, hogy forró veríték tör ki az arcán. Megértette ő jól az egészet. Ez a gonosz ember több czimborával ki akarja rabolni gazdáját, most megy czimboráiért. Itt valamit tenni kell, értesíteni azt a jó urat, hogy baj ne érje őt és nejét, meg azt a kedves kis Lóri kisasszonyt. De hogy találjon ki az erdőből?

— Okvetlenül arra kell mennem, a merről ők jöttek... erre kell lenni a kastélynak.

Elfeledte fáradságát, kimerültségét és szaladt. Csakugyan egészen közel volt az erdő széléhez s nem messze látszott a kastély, megvilágított ablakaival. Alig pár perc múlva ugyancsak bámultak a kastélyban, mikor az egyik kis háromkirály lihegve berontott és sürgette, hogy vezessék az urhoz, fontos mondani valója van. Alighogy elmondta, a nagy erőfeszítéstől szinte ájultan rogyott össze. A kastély ura cselédet hívott be és parancsot adott:

— Ezt a derék fiúcskát fektessétek le és viseljétek jól gondját.

Aztán gyorsan egyéb intézkedéseket is tett. És persze az lett belőle, hogy mikor a rablók betörték, a kastély ura több fegyveres emberrel várta és elfogta őket.

Matyika másnap reggel kocsin került haza, hol szegény édes anyja már sokat sírt miatta. Jani és Palkó is nagyon megörültek. Mikor meglátták, mindjárt hozták is az ő részét a tegnapi keresményből. De Matyika nekik adta vissza.

— Kaptam én sokkal többet, annyit, hogy egész esztendőre elég lesz jó anyácskámnak, mert az a jó ur gazdagon megjutalmazott. Kissé fáradságos volt a három-királykodás, de nem bántam meg és nem is fogom egyhamar elfelejteni.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »Kis Lap« XXXI. köt. 26-dik számában közölt utvesztő rejtvény megfejtését beküldték: Redlich Ella és Kornél, Helm Róbert, Karakásevics József, gr. Bolza Frici és Rudi, Gross Irén.

*
A »Kis Lap« XXXI. köt. 25-dik számában közölt számrejtvény megfejtését utólag még beküldték: Fekete Ilona, Nagy Emma és Béla.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Domby Gyula. A könyvnyomás feltalálója Gutenberg, egy t-vel, valamint Schopenhauer, a jeles bölcész is csak egy p-vel iratkozott. — **Cavaller Ella.** Szívesen látlak Ilonkával együtt számos apró hívem nagy seregében; jó osztályozásodat meg kedves tudomásul veszem. — **Szalatsy Erzsé.** A kézi munkáska nagy örömemre szolgál s híven fogom megörzeni. — **Pap Rózsika.** A kiadóhivatal igyekezni fog a hiányt pótolni. — **Merza testvérek.** A küldeményt köszönettel vettem s átadtam azoknak, akiket illet. S most Isten veletek! Az elválás nekem is nehezemre esik. — **Kubinyi Irén.** Te is már a nagyocská lányok sorába léptél, s így neked is teljes szivemből mondom bucsut. — **Weiss Erzsike.** Megjött az óra s így bánatosan köszönünk el egymástól. Már csak az emlék füz egymáshoz ezentul. — **Isaák Ilona.** A Laczkó

mellett kifejtett buzgalom, a szeretetreméltó türelem, derű s nyájasság: ez a mama iskolája, ez minden kedves ízében rávall Dorina nénire. A levélkében nagy gyönyörűségem telt. A hóbundás időben még szorosabbra a tűzhely köré gyűlő családi körnek: ezer üdvözlötet! — **Herz Irma.** Régi tréfa az! — **Weiser Klára.** A jó kívánságokat viszonzom. A levélben nem volt pénz. — **Takách Malvina.** Áll. Mire Zoltánka megnő. A viszontlátásig tehát!

Az ujévi ünnep alkalmából külön ismét egész özönével kaptam régi és új kis olvasóimtól üdvözléseket s jó kívánságokat, s megint abban a boldog zavarban vagyok, hogy egyenkint nem viszonzozhatom; mert ha tenném, bizony nem volna a „K. L.“-nak ez évi első számában egyéb: névnel. Tehát megint csak ahhoz folyamodom, hogy kérlek benneteket, ti jó kis leánykák és fiúcskák: fogadjátok mindközösen és egyenkint szeretetem s hálám kifejezéseit.

Forgó bácsi.

G Y Á S Z.

Az új év első napján, amidőn minden ember szívében föléled a lankadt remény s a családott bizalom: szerető szüleinek, gyöngéd nagyanyjának, kedves játszó pajtása és testvére *Rinka*, és minden hozzá tartozója nagy keservére, temették el a rideg föld fagyába

CSÁNYI ÁNDORT

egy élénk, szeretetreméltó, szép és eszes fiúcskát, kit rövid három napi szenvedés után ragadott magával a kérlelhetetlen halál.

Mivel a »Kis Lap«-ban olvasó társatok, s nekem kis hívem volt: közösen vallhatjuk e fájdalmas veszteséget. Fohásznunk csak az, hogy legyen könnyű neki a föld, mint volt a földnek ő; s hitünk: hogy a nagy Isten apró angyalai közé szállott fel angyal társul.

Béke hamvaira!

Forgó bácsi.

Az adakozások „Jótekonyság“ című rovata, tárgyhalmaz miatt elmarad a jövő számra.